

at hvis vi blive Genstand for et Angreb i den kommende Tid, vil ogsaa den Del af vort Forsvar kunne blive benyttet, saa maa det beklages, at man ikke — hvad der kunde være opnaaet for forholdsvis faa Penge — har gjort den saa meget stærkere, som man fra de Sider, hvor man væsentlig kan bedømme en Fæstnings Styrke, har ønsket, at den skulde være.

Det er blevet sagt, at naar man gaar med hertil, gaar man med til noget, som overhovedet er ubrugeligt. Det er jo ingenlunde Tilfældet. En Dampmaskine paa 10 Hestes Kraft kan udføre alt det Arbejde, der ligger mellem 0 og 10 Hestes Kraft; den kan kun ikke udføre det, som ligger derover. Det er givet, at en Foranstaltning, som rummer Mangler, kan ikke udføre, hvad den samme Foranstaltning uden Mangler vilde kunne udføre; men som Forholdene ere her, ville disse Mangler dog kunne ækvaleres ad een bestemt Vej, nemlig ved Hjælp af det, som den højtærede Forsvarsminister holder af at benævne det levende Værn. Men netop derfor beklager jeg, at den Styrkelse, der kunde være faaet for nogle faa Penge, ikke er naaet, thi jeg sætter det levende Værns Brug saa højt, at jeg nødig vil gaa med til, at der ofres Blod, hvor dette Offer kunde være sparet ved Hjælp af nogle faa Penge. Det, at denne Fæstning imod Landsiden har sine Mangler, betyder derfor ikke, at den er ubrugelig, men det betyder, som jeg sagde, at Manglerne maa afhjælpes paa anden Maade, og det maa staa os alle klart, at paa dem, der have modsat sig disse Manglers Afhjælpning, ligger Ansvar for det Blod, der eventuelt skal ækvalere Manglerne. Jeg ønsker for mit Vedkommende at sige dette, fordi jeg nødig vil have det Blod over mit Hoved.

Der bliver talt saa meget om Sagkundskaben. Jeg vil herom kun sige, at vi kunne jo her fra Lovgivningsmagten stille Sagkundskaben forskellige Opgaver, eftersom vort Forsvar skal indrettes med den ene eller den anden Eventualitet for Øje. Skulle vi være neutrale til alle Sider, maa vort Forsvar indrettes paa en bestemt Maade; skulle vi drive Alliancepolitik til den ene eller den anden Side, kan det indrettes paa en anden Maade. Men dette, at man giver Sagkundskaben, dem, der skulle bruge de militære Midler, en vis begrænset Ordning, det betyder ikke, at de ikke kunne bruge den, selv om de kritisere den, men det betyder, at Brugen af den vil være indskrænket. Og den anden Ting,

jeg da beklager, at det ikke er lykkedes at naa, det er dette, at som Ordningen bliver — saaledes at den netop vil kræve meget af det levende Værn til Dækning af Manglerne ved det vitale Punkt —, vil det under en given Situation blive meget vanskeligt at faa noget tilovers til at føre det Kystforsvar, som den højtærede Forsvarsminister sætter saa stor Pris paa. Jeg tror, vi gøre klogt i ikke at søge at hævde, at vi netop ved denne Ordning ere i Stand til at føre et i alle Tilfælde effektivt Kystforsvar. Netop de Mangler, der blive paa visse Punkter, ville afføde, at et saadant ikke altid vil kunne føres.

Maa jeg gøre den Sidebemærkning med Hensyn til Sagkundskaben, at jeg beklager, at Højre har stillet sig i det særlige Forhold til Sagkundskaben, som det har stillet sig i og har staaet i gennem mange Aar. Det har efter min Mening begaaet den Fejl med Hensyn til Sagkundskaben, at det har stillet sig bag ved den i Stedet for at stille sig foran den. Ved at stille sig bag ved den saa stærkt, som det har gjort, er det til Dels kommet til at indføre Sagkundskaben som en politisk Faktor, hvad den ikke er, og Resultatet deraf er blevet, at da Sagkundskaben jo i og for sig maa tage, hvad Lovgivningsmagten giver den, vil Højre, naar det har taget Opmarsch bag Sagkundskaben og ikke foran den, i et givet Øjeblik kunne være nødt til at gøre en Vending, som er affødt deraf, at Sagkundskaben ikke er en politisk Faktor, der selv kan tage Affære som saadan.

Jeg vil endnu kun sige, at naar jeg er gaaet med til Overenskomsten mellem Venstregrupperne, er det ikke uden Betæneligheder, navnlig i de to Retninger, jeg her har paapeget, store og alvorlige Betæneligheder, men jeg er gaaet med, fordi der ikke er nogen som helst Tvivl om, at vi faktisk var kørt fast, og fordi man herigennem dog opnaar virkelige og betydelige Forbedringer, opnaar at sætte vort Værn i en brugelig Stand. Men jeg gaar ud fra, at Overenskomstens Bestemmelser ogsaa udføres fuldt ud loyalt, og jeg vil gerne gøre en Bemærkning i Anledning af en Udtalelse, som den højtærede Forsvarsminister fremkom med i Gaar, vedrørende Anlægget af det Kystfort, som der er Tale om.

Den højtærede Forsvarsminister udtalte, at det skulde anlægges som et Fladbaneskyltsbatteri ved Kysten og et Haubitsbatteri lidt inde i Landet. Men, oplyser den højtærede Forsvarsminister, Gene-